

materiaalitehokkuus koulut energiansäästö
kuluttajat teollisuus kuljetus hiilidioksidi
hake liikenne kiinteistöt julkinen sektori
uusiokäyttö uusiutuva energia ympäristö ilmastonmuutos
energiatehokkuus kunta-ala
palveluala vesivoima tuulivoima yhteistyö
aurinkoenergia

Kuluttajien energianeuvonta 2010-2011

Kestävän yhdyskunnan ratkaisut 13.9.2010, RIL

Päivi Laitila, Motiva Oy

lämpöpumppu bioenergia energiakatselmus rakentaminen

Lähtökohtia kuluttajaneuvonnan kehittämiseen

Ilmastopolitiikka

- Ilmastonmuutosta hillittävä – kasvihuonekaasupäästöjä vähennettävä
 - Kaikkia päästöjen vähennyskeinoja tarvitaan
 - Energiatehokkuuden parantaminen etusijalle
-
- Ilmasto- ja energiastrategia (2008) – **Energiatehokkuustoimikunta (2009) – Valtioneuvoston periaatepäätös 4.2.2010**
 - Kuluttajapoliittinen ohjelma 2008-2011 – **Energianeuvonnan järjestämisen malli / Sitra (2009)**
 - Korjausrakentamisen strategia (2007) ja valtioneuvoston periaatepäätös korjausrakentamisesta (2008)
 - Liikennepoliittinen selonteko (2008) ja ILPO- ohjelma (2009)
 - Maatilojen energiaohjelma (2009)

Energiatehokkuustoimikunta

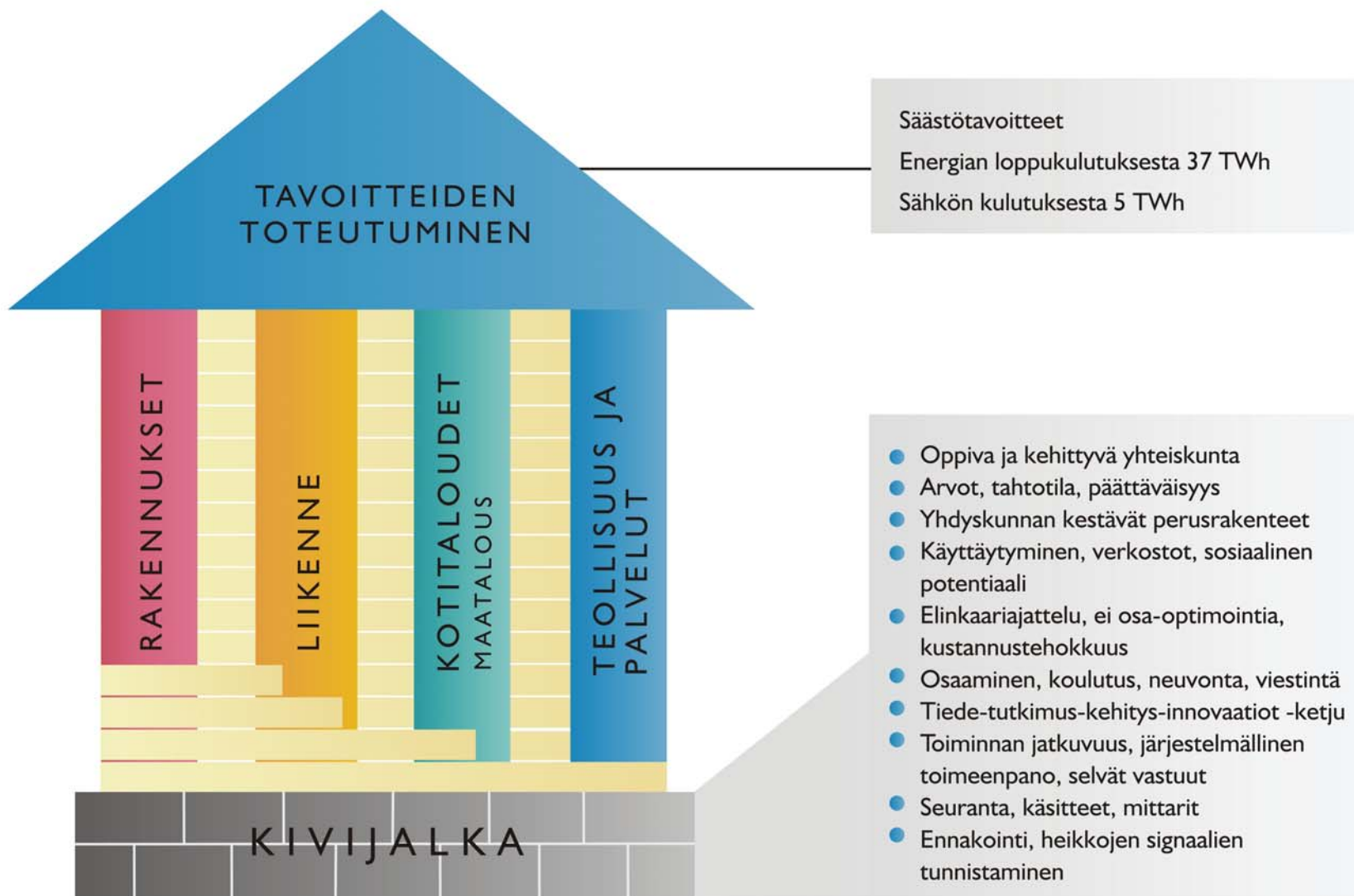
Energiatehokkuustoimikunnan työ

- Laaja-alainen toimikunta (2008-2009) energiansäästön ja energiatehokkuuden toimenpiteiden valmistelemiseksi
 - Mietintö ja yksityiskohtaiset toimenpidekortit sekä Valtioneuvoston periaatepäätös energiatehokkuudesta (4.2.2010) saatavissa: www.motiva.fi/energiatehokkuustoimikunta
- Yli 130 aktiivista asiantuntijaa
- Noin 125 toimenpide-ehdotusta
- Saavutetaan tavoitteet
 - lämpö ja polttoaineet 30 TWh, sähkön käyttö 6,4 TWh
 - 9,3 milj. tonnia CO₂
- Toimenpiteet lähinnä vuoteen 2020 asti, luovat kuitenkin hyvän pohjan vuoden 2050 tavoitteen täyttämiseksi.

Toimikunnan työn organisointi

Kivijalka

Vaikuttavimmat toimenpiteet

- Uuden henkilöajoneuvoteknologian käyttöönotolla ja olemassa olevan ajoneuvokannan uusiutumisen nopeuttamisella säästetään noin 8,5 TWh vuonna 2020.
- Uudisrakentamisen energiamääräysten tiukentamisilla ja korjausrakentamiseen ulotettavilla vaatimuksilla energiankulutus vähenee 4,9 TWh vuoteen 2020 mennessä.
- Aiempaa huomattavasti haastavammilla ja laaja-alaisemmilla energiatehokkuussopimuksilla yhdistettynä tutkimus- ja innovaatiotoimintaan saadaan aikaan päästökauppasektorien ulkopuolisilla aloilla 2,8 TWh säästö vuonna 2020.
- Laitteiden energiatehokkuusvaatimuksilla saadaan säästöä vähintään 2,1 TWh, josta kotitalouslaitteiden osuus on yli puolet.

Energianeuvonta

Toiminnan tavoite ja visio

- Tavoitteena on, että kuluttajat saavat luotettavaa energianeuvontaa, jota antavat eri toimijat.
- Neuvonnan tavoitteena on saada aikaan energian käytön tehostumista ja uusiutuvan energian käytön lisääntymistä, joilla vähennetään kasvihuonekaasupäästöjä.
- Toiminnan visiona on, että Sitran johdolla hahmoteltu valtakunnallinen kuluttajille suunnattu energianeuvonnan arkkitehtuurin malli toteutuu jollain aikajänteellä.

Energianeuvonnan arkkitehtuurimalli (Sitran prosessi*)

- **Tavoitetila:**

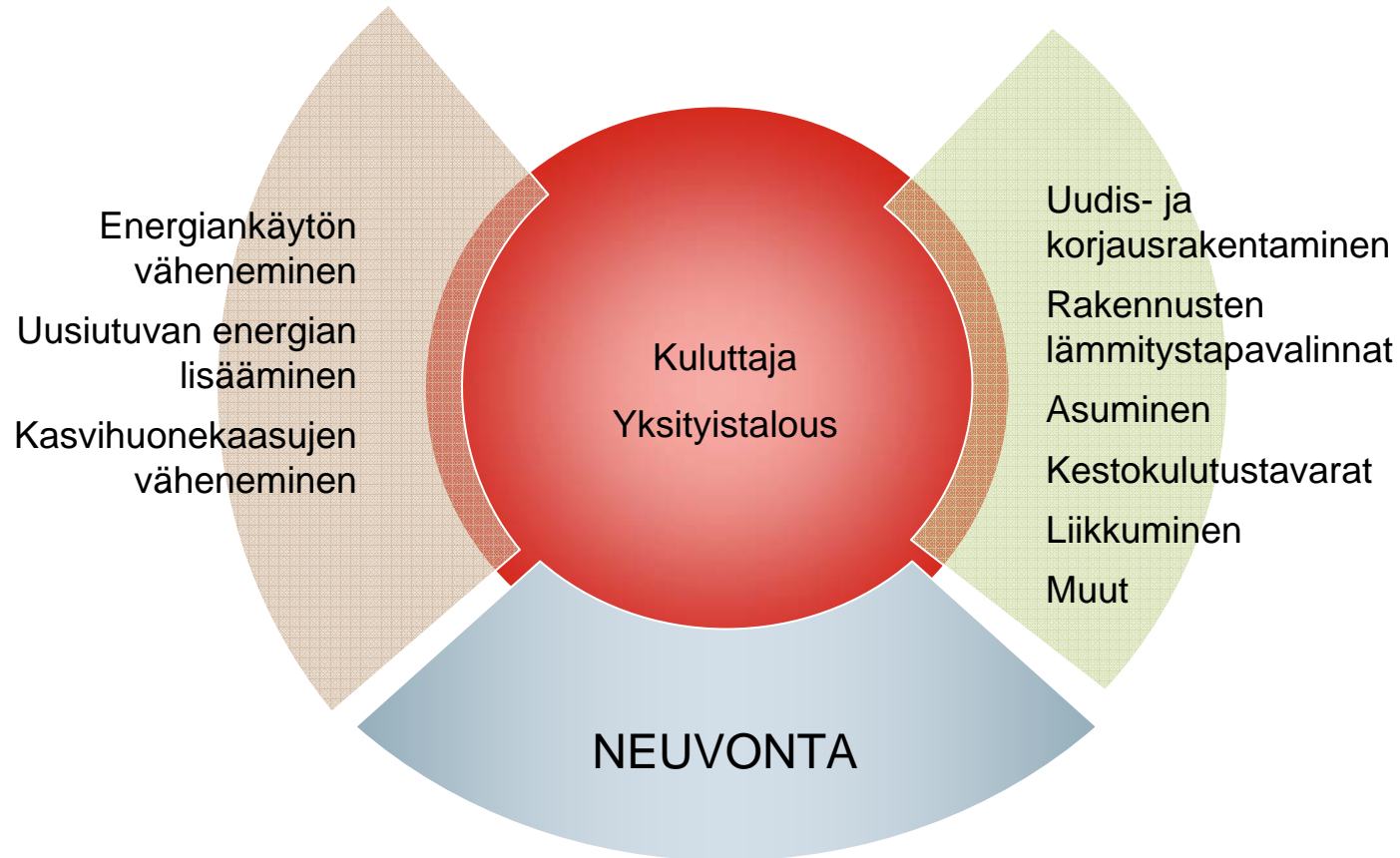
- Kuluttaja on tietoinen energian käytön vähentämisen ja uusiutuvan energian käytön merkityksestä omassa elämässään ja saa tarvitsemansa tiedon energian käytöstä.
- Kuluttaja on muuttanut toimintatapoja ja tehnyt ratkaisuja, jotka ovat osaltaan mahdollistaneet Suomen vuoden 2020 ilmastotavoitteiden saavuttamisen päästökaupan ulkopuolella.

- **Toiminta-ajatus:**

- Kansalaisille tarjotaan puolueetonta ja oikea-aikaista neuvontaa, opastusta ja ohjausta energiankäytön vähentämiseksi ja puhtaan energian suosimiseksi.
- Neuvonta on koordinoitua ja kansalaista aktivoivaa.
- Neuvonta madaltaa kynnystä käyttää asiantuntijapalveluita.

*Energianeuvonnan järjestäminen Suomessa, Sitran selvityksiä 7. Kesäkuu 2009

Toiminnan kohdistuminen

Hankehaku syyskuussa 2009

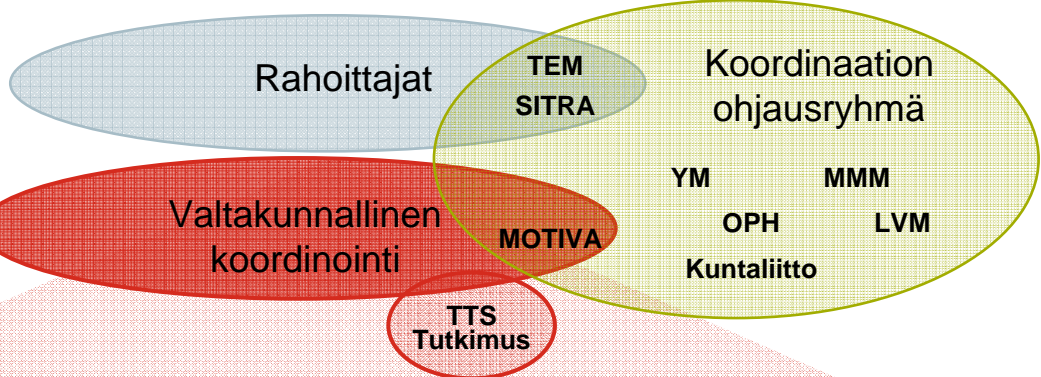
- 60 hakemusta, yhteensä haettiin 9 milj. €
- Käynnistettiin 14 hanketta + koordinaatio
- Kriteereitä:
 - asiantuntemus, vaikuttavuus, pysyvyys, etusijalla laajahkot yhteishankkeet, myös omaa tai muualta hankittua rahoitusta
- Rahoitus: TEM 1,345 milj. € + Sitra 0,555 milj. € = 1,9 milj. €
- Hankkeiden aihepiirejä;
 - uudis- ja korjausrakentaminen, asuminen ja kiinteistöt, ilmasto-info – neuvontakeskus, energiatoimistojen verkosto, liikkuminen/ nuoret
- Neuvoa antava ohjausryhmä
 - TEM, Sitra, YM, LVM, MMM, OPH, Kuntaliitto, Motiva Oy

Rahoitettavat hankkeet 2009-2011

- **Ilmasto.info -neuvontakeskus** (Helsingin kaupunki) 350 000 €
- **Karpalo-Virettä kotien energianeuvontaan** (Lahden kaupunki) 100 000 €
- **Kotitalouksien ja rakentajien energianeuvontaa Keski-Uudenmaan Kuuma-kunnissa, Hyvinkäällä ja Riihimäellä 2010–2011** (Uudenmaan liitto) 100 000 €
- **Liikkuva 2010–2011** (Nuorten Akatemia) 90 000 €
- **Marttojen energianeuvontahanke "Säädä ja säästä"** (Marttaliitto ry) 80 000 €
- **Energiaviisas kuluttaja -kuluttajien energia-neuvonnan toteuttaminen Keski-Suomessa** (Benet Oy/Keski-Suomen Energiatoimisto) 55 000 €
- **Kuluttajien energianeuvonta, Etelä-Pohjanmaa** (Etelä-Pohjanmaan energiatoimisto, Thermopolis Oy) 55 000 €
- **Kuluttajien energianeuvonta Porin seudulla** (Prizztech Oy) 55 000 €
- **Energianeuvonta kerros- ja rivitaloyhtiöissä** (Suomen Kiinteistöliitto ry) 55 000 €
- **Voimaa Varsinais-Suomesta** (Turun kaupunki, Valonia) 55 000 €

- **Energiatehokkuutta pientaloon** (Suomen Omakotiliitto ry:n ja Pientalorakentamisen Kehittämiskeskus PRKK ry) 300 000 €
- **Pirkanmaan kuluttajien energianeuvontaverkosto** (Ekokumppanit Oy) 100 000 €
- **Energialisäarvoa rakennusvalvonnan ohjauksella** (Rakennustarkastusyhdistys RTY ry) 75 000 €
- **Energianeuvontakäytännön aloittaminen Rovaniemellä** (Rovaniemen ammattikorkeakoulu) 80 000 €

Media

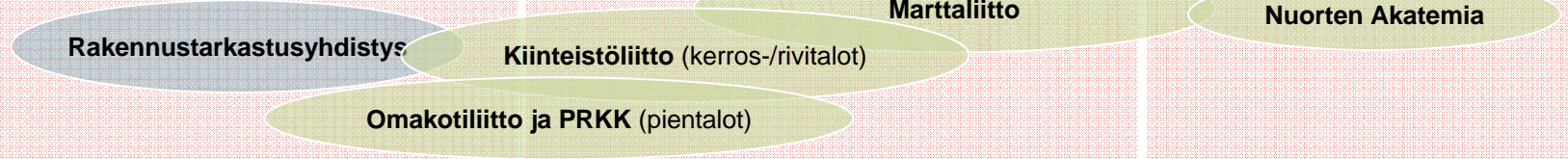
www.motiva.fi/kuluttajaneuvonta

Uudis-/korjausrakentaminen

Asuminen/kestokulutustavarat

Liikkuminen

Valtakunnallinen

Alueellinen

Paikallinen

Hankkeita tukeva toiminta
mm. hankkeiden ohjausryhmät, muut projektit ja verkostot

Muita neuvontahankkeita, esimerkkejä

Uudis-/korjausrakentaminen

Asuminen/kestokulutustavarat

Liikkuminen

Valtakunnallinen

Korjausrakentamisen
neuvonta / YM

Tee parannus -viestintäohjelma
/ Tekes, YM, Sitra

Maatilojen energiaohjelma
/ MMM

Maine-hanke
/ Energiateollisuus

Energiansäästöllä euroja
/ Maa- ja kotitalousnaiset

Liikkumisen neuvonta/palvelu
/ LVM

Alueellinen

Hinku-hanke
/ SYKE

Ukipolis,
Uusikaupunki

Energiayhtiöt

Kuluttajaneuvonta
/ Kainuu

Kuluttajaneuvonta
/ Etelä-Savon energiatoimisto

Paikallinen

Energiakeskus,
Helsingin Energia

- **Valtioneuvoston periaatepäätös energiätehokkuudesta 4.2.2010:**

”Kuluttajien energianeuvontajärjestelmä otetaan käyttöön ja nimetään toiminnalle valtakunnallinen koordinaatiokeskus”

- Nyt käynnissä olevia pilothankkeita ja niissä saatavia kokemuksia hyödynnetään toiminnan suuntaamisessa.

Korjausrakentamisen neuvonta

Korjausrakentamisen neuvonta

- VnP korjausrakentamisesta 2008, tp 16: ” Parannetaan luotettavan, kiinteistönpitoa ja korjaamista tukevan tiedon saatavuutta ja käytettävyyttä täydentämällä olemassa olevia ja perustamalla internet-perustainen ammattilaisia ja kansalaisia palveleva korjausrakentamisen portaali sekä toteuttamalla yhteistyössä alan toimijoiden kanssa monikanavainen viestintäkampanja...”
- VnP energiatehokkuudesta 2010: ” Kehitetään korjausrakentamisen neuvontaverkoston ja korjausrakentamisen kokonaisvaltaista viestintää ottaen huomioon myös rakennusten energiatehokkuuden näkökulma” (YM).
 - Korjausrakentamisen portaali työn alla (YM)

Rakennustyöt ovat täydessä vauhdissa.

Syksyllä 2010 tälle paikalle nousee ympäristöministeriön verkkopalvelu **Korjaustieto.fi**. Se kokoaa saman katon alle korjausrakentamiseen liittyvää tietoa, niin alan ammattilaisten kuin tavallisten asukkaiden näkökulmasta. Tietosisältö jakautuu taloyhtiöihin ja pientaloihin, lisäksi palvelusta löytyy ajankohtaista asiaa, viranomaistietoa, neuvontatahoja ja käteviä työkaluja.

Tervetuloa harjakaisiin syksyllä!

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT

www.ymparisto.fi

Koulutus ja osaaminen

Energiatehokkuustoimikunnan ehdottamia osaamiseen ja koulutukseen liittyviä toimenpiteitä

- Energiatehokkuuden **osaamisen lisääminen rakennusalalla**
- Energiavastuuhenkilön nimeäminen ja energiaeksperttimanageriohjelma isännöitsijöille ja ylläpitohenkilöstölle
- **Kiinteistöhoitohenkilöstön energianhallintakoulutus**
- Lisätään energiatehokkuuteen liittyvää **osaamista ja tietoisuutta rakennetussa ympäristössä**
- Energiatehokkuuden koulutus **koko korjausrakentamisen ketjussa**

- Osaamista yritysten ja julkisen sektorin ajoneuvo- ja palveluhankintoihin

- Energiatietoisuus opetuksessa
- Energiatehokkuus osaksi opettajien koulutusta
- Opettajien täydennyskoulutus energiatehokkuuskysymyksissä
- **Täydennys- ja lisäkoulutusta arvoketjun eri toimijoille**

- Energiatehokkuuskoulutuksen ja -neuvonnan vahvistaminen maataloudessa

- **Tuote- ja prosessisuunnittelijoiden** osaamisen kehittäminen
- Lisätään energiatehokkuuden täydennyskoulutusta mm. teollisuuden kunnossapitohenkilöstölle ja hankinnoista vastaaville

- VnP energiatehokkuudesta 2010: ”Varmistetaan energiatehokkuuden ja energiansäästöosaamisen sisällyttäminen eri alojen ammatilliseen lisä- ja täydennyskoulutukseen”. (TEM, OPM)
 - Monenlaisia aktiviteetteja on käynnissä.
- Rakennusinsinööripäivät 2010
 - koulutuksen uusi aika 8.10. Messukeskuksessa.
 - Tule mukaan kuulemaan, keskustelemaan ja vaikuttamaan rakennus- ja kiinteistöalan yliopistotasoista koulutusta koskevista linjauksista RILissä!

Tiedonlähteitä kuluttajalle

EnergiaIKKUNA

ENERGIÄN-
SÄÄSTÖ+
VIAKKO

Lisää tietoa
www.motiva.fi